

lig Indflydelse paa vor Credit. Disse stakkels Millioner, der jo ikke engang løbe op til et Par Millioner Pund Sterling, ville virkelig være som en Draabe i Havet paa det store Verdensmarked. Desuden, den Mand, der ikke gjør Gjæld, har ingen Credit. Hvorfor have vi bedre Credit end Sverrig? Forbi Sverrig ikke har gjort Gjæld; det er i det Mindste en af Grundene dertil. Ved at gjøre Gjæld og saa bagefter at vise sig som en god Betaler, berøbed saaar man Credit. Jeg er overbevist om, at den Gjæld, vi gjøre for 4 pCt. i Obligationer, lydende paa Sterling, vil styrke vor Credit; det er Noget, vi rigeligt vilde kunne tømme af, naar vi trængte dertil; og det vil styrke vor Credit, tør vi vel sige, at et saa bethdeligt Huus som det, hvormed vi have indgaaet Overenskomst under politiske Forhold, som allerede dengang dog være temmelig mørke, har villet tage vore Obligationer til 96. Jeg troer derfor paa ingen Maade, at denne Overenskomst vil svække vor Credit. Jeg sætter altsaa Dristigheden i at kunne gaar ind paa denne Lov ikke just deri, at vi undgaa Jernbanecontracten — jeg troer, at der er en Fordeel ved Jernbanen ogsaa med Hensyn til Obligationsstykket, en ikke saa ubethdelig Fordeel, fordi jeg har gunstigere Forestillinger om den end den ærede Rigsdagsmand, der nu fatte sig — men deri, at vi ere i det heldige Tilfælde, at vi nu kunne slutte af. Vi kunne nu faae det Hele sub-lyrdet, vi kunne nu komme ned igjennem Slesvig, og det vilde ikke udøve nogen heldig Indflydelse paa saadanne offentlige Foretagender her i Landet, dersom Jernbanecontracten skulde blive en for Bekommende yderst uheldig Contract, dersom vore garanterede Jernbaneactier skulde staae bethdeligt lavt i Pris. Det vilde være Noget, som vilde skade os. Det vilde skade Entreprenøren, men det vilde sandelig ogsaa skade vor Credit i det Hele i en ganske anderledes følelig Grad — efter min Opfattelse idetmindste — end Udstedelsen af et større Antal Obligationer. Jeg finder derfor, at der er Anledning til at tage Loven. Jeg troer ikke, at man i dette Tilfælde kjober Guldet for dyrt. Det er jo et gammelt Ordsprog, at man kan ogsaa kjober Guld for dyrt,

men jeg vil sige, at der er Intet, man mindre kan kjober for dyrt end Guld; det er den Ting, man naturligtvis aldrig kan give Mindre for, end den virkelig er værd. Der er ganske vist Ting, som man kan kjober dyrere end Guldet; det er disse store Fordele for Samfundet; det er den hele Udvikling, hvorved vort Land ikke kommer til at ligge indeskemt imellem Jernbanelande, liggende der ene og isoleret som et Land uden Jernbaner; det er det, at Landet ikke skal dele sig i to Dele, det med og det uden Jernbaner, en Inddeling, der falder uheldigt berøbed, at Jernbanelandet vilde være det sydlige Slesvig og Holsteen og Landet uden Jernbaner det nordlige Slesvig og en stor Deel af Byland. Her er Noget, man kan kjober dyrere end Guldet; det er Forhold og Statsindretninger, der efter min Mening vilde udøve en bethdelig Indflydelse paa hele Monarchiets Sammenhold; og jeg troer derfor, at man bør kjober dem.

Besvarelse: Det har aldeles ikke været min Hensigt at tage Ordet ved denne Behandling. Der er imidlertid fremkommet en Betragtning, hvortil jeg troer at burde knytte et Par Ord. Her er blevet sagt, at man kan kjober Guld for dyrt, og at med Hensyn til Jernbanerne er Forrentningen den rigtige Maalestok. Da nu Forrentningen ikke gaar op til den almindelige Rente af 4 pCt. i en lang Række af Aar, skulde man heller ikke gaar ind paa dette Foretagende. Naar man sammenholder denne Betragtning med den anden, der blev gjort gjældende, er det egentlig at jeg kommer ind paa det Standpunkt, fra hvilket jeg seer Sagen. Det blev nemlig sagt, at man mod denne Betragtning havde anført, at de Hovedlandeene, som Staten havde anlagt, viste, at Staten har anvendt store Summer paa saadanne Foretagender, som den anseer for hensigtsmæssige, men — blev det bemærket — det var kun en blendende Indvending; thi dersom man kunde standse de Reisfærende og kunde spørge dem om, hvad de ville betale for at fare paa Hovedlandeene, saa vilde det, om de ogsaa ikke gav nogen stor Sum, vise sig, at Forrentningen virkelig var tilstede. Jeg maa her gjøre den Bemærkning, at det altid har været min